

פרק שני

קראו את המאמרים שלפניכם, וענו על השאלות שאחריהם.

עיתוני הנייר – לאן?

מעובד לפי מאמרו של יובל דרור* "כולם עיתונאים וצלמים", שהתפרסם בכתב העת עיניים, גיליון 115, מארס 2010.

- עיתון הוא אמצעי תקשורת עתיק יומין. כבר יוליוס קיסר, שליט רומי, נהג להביא לבני עמו הפזורים ברחבי האימפריה האדירה מידע מעודכן על הנעשה במולדתם. הוא עשה זאת בעזרת עיתון שנכתב ונתלה במקומות ציבוריים. מאות שנים אחר כך, עם התפתחות הדפוס, הפך עיתון הנייר לכלי תקשורת נפוץ ומרכזי. לאחרונה, עם הופעת המרששת (אינטרנט), העיתון עבר מהפך אֶמְתִי, ובצד העיתונים המודפסים החלו להופיע במרשתת עיתונים מְקוֹנְנִים.
- יש הבדלים רבים בין העיתון המקוון ובין עיתון הנייר, הנובעים מהאפשרויות הטכנולוגיות של המרשתת.
- אחד ההבדלים הבולטים הוא דרך הקריאה בשני סוגי העיתונים. בעיתון הנייר הקריאה היא רצופה והמשכית. לעומת זאת הקריאה בעיתון המקוון יכולה להיות "רב-כיוונית", שכן בכל כתבה אפשר לשלב אין-ספור קישוריות (לינקים), המפנות את הקורא לאתרים אחרים. הקורא יכול לבחור לעבור מהכתבה הראשית להרחבה בנושא כלשהו, ומשם יכול לפנות להרחבה נוספת ולעוד ועוד הרחבות. לעתים הוא עשוי להגיע למקום שֶהֶקְשֶר שלו אל הכתבה המקורית מקרי לחלוטין.
- כמה מן ההבדלים מעניקים לעיתון המקוון יתרונות מעיתון הנייר. אפשר לשלב בו קטעי וידאו וקטעי שמע (אודיו). אלה מעניקים לו יתרון, שכן הם מעשירים את הכתוב ומוסיפים לו מִמְד שאי-אפשר להוסיפו בעיתון הנייר.
- האפשרות ליצירת קשר מִיְדִי בין הכותב לקורא מקנה לעיתון המקוון יתרון חשוב נוסף מעיתון הנייר. אם כתבה שאתם קוראים בעיתון הנייר מכעיסה אתכם, אינכם יכולים לְשַׁתֵּף בכך מיד את הכותב. אבל לו הייתם קוראים את הדברים במרשתת, רב הסיכוי שהייתם יכולים להביע במפורש ומִיְדִי את דעתכם עליהם. בעיתונים מקוונים קיימת אפשרות להוסיף תְּגוּבִית (טוקבק) בתחתית הטקסט, ובחלק מהאתרים אף אפשר לתת ציון לכתבות.
- לכמה עיתונים מקוונים יש עוד יתרון הנובע מתכונה טכנולוגית חשובה ומהפכנית. הם מאפשרים לבעלי מחשב אישי וחיבור למרשתת לפתוח יומן-רשת (בלוג) בקלות וללא תשלום, ולפרסם בו כל סוג של מידע. בדרך זו כמעט כל אחד יכול לפרסם את דעותיו, את ידיעותיו ואת חוויותיו. היום לרבים יש טלפון נייד שבאמצעותו אפשר לצלם ולדווח. כך כל אחד עשוי להיות העד הראשון לאירועים, עוד לפני שמגיע

* ד"ר יובל דרור, חוקר אינטרנט וטכנולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן

- לשם העיתונאי, כמו שקרה, למשל, בעת התפרצות הצונאמי בשנת 2004 בדרום מזרח אסיה. כאשר גל מים אדיר שטף את אזורי החוף באינדונזיה ובמדינות נוספות, הגיעו הדיווחים המצלמים הראשונים מאנשים שהיו באזור.
- היתרונות האלה של העיתון המקוון הנובעים, כאמור, מהאפשרויות הטכנולוגיות של המרשתת, גורמים למהפך של ממש בעיתונות המודפסת. היום עיתוני הנייר נאבקים על
- חייהם, ובמקומות רבים בעולם אפילו עיתונים ותיקים מאוד חדלים להתקיים.
- מה יעלה בגורל עיתוני הנייר? לא מן הנמנע שבקרוב יתרחש מהפך של ממש, והעיתונים ייערכו אך ורק במרשתת, בתבנית אלקטרונית, דיגיטלית. האם אלה חדשות טובות? תלוי את מי שואלים. אני, לדוגמה, אתגעגע מאוד לעיתון הנייר.

© כל הזכויות שמורות למחבר ולעיניים.

להציל את העיתון המודפס

מתוך מאמרו של גבי וימן* "אמריקה קרובה", הארץ, 6/5/2009

- המְרֻשְׁטָת היא הגורם העיקרי לכך שקוראים נוטשים את העיתונים המודפסים, אך האם אנו מוכנים לוותר עליהם לטובת שפע אתרי חדשות מקוונים? ההתפתחות הטכנולוגית הביאה עמה בכל דור ודור אמצעי תקשורת חדשים, אך אלה מעולם לא הכחידו את קודמיהם. הטלוויזיה לא המיתה את הרדיו ולא את הקולנוע, הקולנוע לא חיסל את הספרים ויש אף לקוות שהמרשתת לא תכחיד את העיתון המודפס.
- כיום העיתון המודפס פגיע, חלש ומאויים. כאן המקום לצאת לעזרתו – לא למען בעלי העיתונים, לא למען העיתונאים, אלא למען הציבור ואיכות המידע התקשורתית המוצע לו. את מחיר ההתמוטטות של העיתונות האיכותית ישלמו בעתיד הקוראים, כי הם יקבלו את המידע מתגוביות (טוקבקים) עילגות, ומאתרי חדשות מקוונים שמאחוריהם אין מערכת, אין עיתונאים, אין תחקירים ואין אחריות מקצועית. יש להבטיח שהעיתונות האיכותית בישראל תזכה לשרוד ולמלא את תרומתה החיונית לאיכות החיים התרבותית והדמוקרטית שלנו.

© כל הזכויות שמורות.

* פרופ' גבי וימן, חוקר תקשורת, אוניברסיטת חיפה

פרק שלישי

בכתיבתכם הקפידו על טקסט רציף,
על הניסוח, על סימני הפיסוק,
על כתיב נכון ועל כתב־יד ברור.

24. כתבו סיכום שיציג את המאפיינים של העיתון המקוון (העיתון המופיע במרשתת), על-פי שני המאמרים שקראתם. כתבו פסקה של 7-10 שורות.

תוכלו לכתוב טיוטה בעמוד הבא.

קראו שנית את הסיכום שכתבתם
ותקנו לפי הצורך.

פרק רביעי

קראו את דף המידע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

עוברים לחיות נכון!

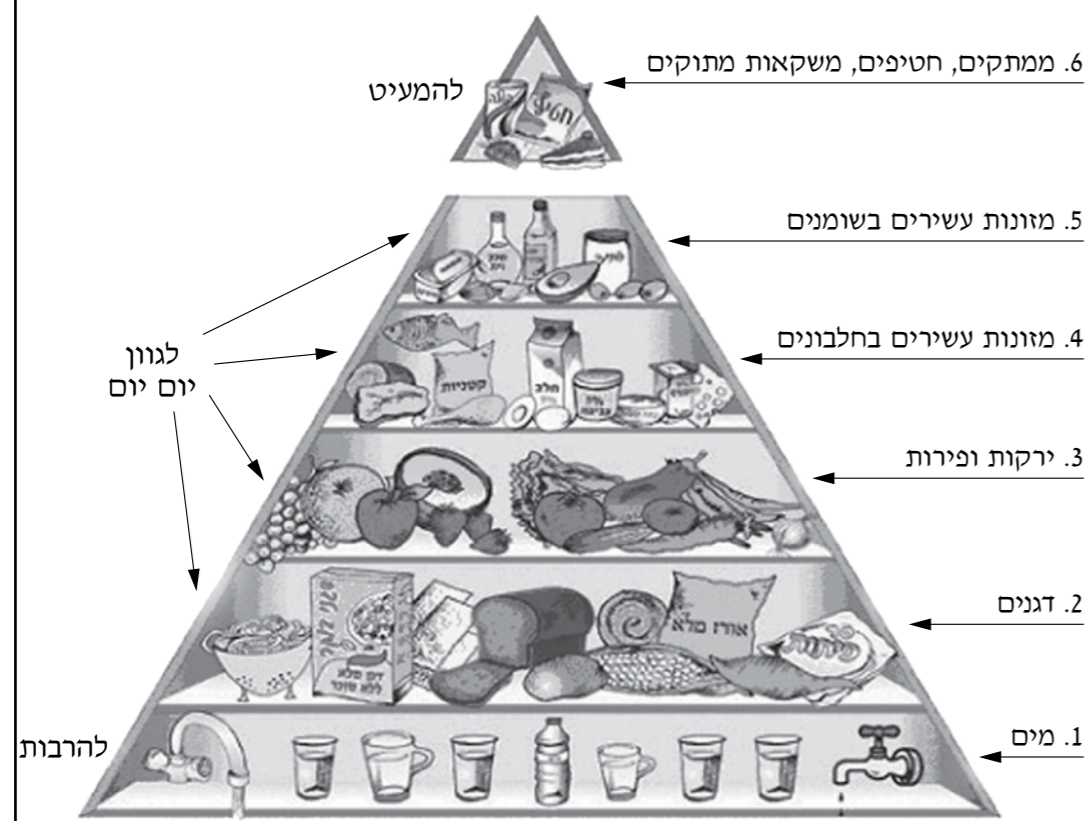
תזונה נבונה למתבגרים

מעובד לפי מאמרו של דורית וורמן־פרוכט, חוה אלטמן ודורית ניצן קלוסקי "תזונה נבונה", 22/9/09, אתר משרד הבריאות, המחלקה לאם, לילד ולמתבגר.

לצריכת המזון יש השפעה מכרעת על ההתפתחות הגופנית, השכלית והנפשית של המתבגר. בגיל ההתבגרות הגוף גדל בקצב מהיר, על כן חשוב לשמור על תזונה נבונה.

כדי לשמור על תזונה מגוונת ומאוזנת אפשר להיעזר בפירמידת המזון שלפניכם. הפירמידה בנויה מקבוצות מזון המסודרות ב"קומות". ככל שעולים בקומות הפירמידה, יש לצרוך פחות מזונות מכל קבוצה.

פירמידת המזון

פירמידת המזון הישראלית, על-פי משרד הבריאות בישראל, 2008. באדיבות משרד הבריאות.